

1. Indledning

Beregning af nationalregnskab foretages efter en række internationale retningslinjer, der sikrer, at tallene er sammenlignelige over tid samt mellem lande. Det danske nationalregnskab udarbejdes efter de europæiske retningslinjer, Det Europæiske nationalregnskabssystem ENS 1995, der er fælles for alle europæiske lande.

Ændring af beregningsprincipper

I december 2002 vedtog Kommissionen en beslutning, der ændrer de internationale retningslinjer for beregning af nationalregnskab i faste priser, dvs. korrigeret for prisændringer². En af disse ændringer vedrørte beregningen af produktionsværdien for de individuelle tjenesteydelser for offentlig forvaltning og service. Beslutningen betyder en radikal ændring af, hvordan man fremover skal foretage beregninger i faste priser for disse tjenesteydelser. Hvor den nuværende metode bygger på en tæt sammenhæng mellem omkostninger og produktion (summen af omkostningerne i faste priser giver produktionsværdien), indebærer den nye metode beregning af produktionsværdien i faste priser ud fra produktionsværdien i årets priser samt kendskabet til mængdeudviklingen på selve produktet.

Kommissionens beslutning betyder ligeledes, at Danmark fra 2012 indberette nationalregnskabstal i faste priser beregnet efter denne metode, mens de øvrige EU lande siden 2006 har været forpligtiget til at indberette tal beregnet efter disse principper.

Denne publikation indeholder beregninger, der er første skridt på vejen til at kunne opfylde denne kommissionsbeslutning i 2012.

Mulighed for at måle produktivitsændringer

En adskillelse af beregningen af produktionsværdien og omkostningerne i faste priser muliggør også beregninger af produktivitsudviklingen. Dette er ikke meningsfuldt efter den nuværende beregningsmetode, idet den tætte sammenhæng mellem input og output betyder, at produktiviteten i den ikke-markedsmæssige del af økonomien pr. definition er lig nul.³

Formålet med publikationen er for det første at beregne tal for produktionsværdien for sundhed og uddannelse i faste priser baseret på de nye retningslinjer. Dernæst at sammenligne disse tal med de eksisterende tal og til sidst at vurdere kvaliteten af de beregnede data.

² Kommissionens beslutning af 17. december 2002. Det Europæiske Fællesskabers Tidende 20.12.2002

³ Hvis produktiviteten i den ikke-markedsmæssige del af økonomien er forskellig fra nul, skyldes det, at sammensætningen af arbejdskraft og/eller kapital har ændret sig mellem perioderne.